

Initiatieven samenbrengen voor een toekomstbestendige polder

“Als je wilt weten waar wij als boeren mee bezig zijn om de weidevogels te beschermen in onze unieke polder, moet je komen kijken”, zei Kees Lambalk tijdens de nieuwjaarsreceptie tegen burgemeester Tjapko Poppens en wethouder Floor Gordon van Amstelveen. “Prima, nodig ons maar uit”, was hun reactie. Op 10 mei was het zover en gingen burgemeester, wethouder en collega’s van de gemeente (op uitnodiging van de Agrarische Natuurvereniging de Amstel), samen met vertegenwoordigers van het agrarisch collectief Noord-Holland Zuid, Waterschap AGV en De Boer aan het Roer en een collega-melkveehouder, op poldersafari in de Bovenkerkerpolder. Onder leiding van Kees, en een aantal bestuursleden van de agrarische natuurvereniging en het Instituut voor Natuurbescherming.

Uitdagingen

Bij de koffie op de boerderij van Kees, komen in het voorstelrondje verschillende vragen en uitdagingen aan bod. Zoals de diversiteit aan initiatieven om aan een toekomstbestendige polder te werken. En hoe die er dan uitziet. De plannen en visies van overheden en gebiedsprocessen buitelen over elkaar heen, ook in de Amstelveense polders. Het is zaak deze samen te brengen zodat er duidelijkheid ontstaat. Iets waar vooral de boeren in het gebied veel behoefte aan hebben. Het schort aan uitvoering en monitoring van oorspronkelijke plannen, niemand weet meer echt hoe het zit. Ook zit er bij veel bestuurders onwetendheid over de unieke kenmerken van een gebied en de rol en waarden van landbouw daarbij. Gecombineerd met het feit dat 1/3 van de grond in de polder in handen is van projectontwikkelaars, geeft dat veel onrust voor de toekomst (en het bestaansrecht van de boer).

Boer aan het roer

Omdat de ruimtelijke druk groot is, doen Kees en zijn collega Bart (met nog een aantal andere veehouders in het gebied) mee aan De Boer aan het Roer op veen (www.deboeraanhetroeropveen.nl). Daarin werken boeren, samen met andere stakeholders in het gebied, in ontwerpessies aan een concreet polderplan dat kansen op polderniveau benoemt voor de toekomst. Het polderplan is de eerste stap naar een bredere gebiedsontwikkeling waarin uitvoering van het plan plaatsvindt. Daar zijn veel partijen bij nodig, zoals de gemeente. Tijdens de tocht door het veld worden burgemeester en wethouder bijgepraat over onderwerpen uit het plan, zoals waterkwaliteit, oeverafkalving en weidevogelbeheer, waar de boeren nu al aan werken.

Oeverafkalving

Oeverafkalving is een groot probleem in de Bovenkerkerpolder. Elk jaar woerden de sloten breder (o.a. door karpers, zie volgend tekstblok). De veehouders willen afkalving van oevers op diverse manieren voorkomen. Bijvoorbeeld door het waterpeil niet te veel te laten schommelen en houten beschoeiing of gronddoeken aan te brengen. Ook houden zij natuurvriendelijke oevers (nvo's) in stand. Niet alleen dragen deze bij aan verbetering van de ecologische waterkwaliteit, ook zorgen de planten die zich daar ontwikkelen voor stevigheid van de oevers.

Waterkwaliteit en exoten in de sloten

Karpers en rivierkreeften zijn een bedreiging voor de waterkwaliteit in de veensloten. Karpers woelen de oevers en bodem van de sloten om. Ook de rivierkreeft tast de structuur van de oevers aan door holletjes te graven en eet bovendien veel van de planten en dieren op. Jolien Verweij, adviseur agrarisch waterbeheer bij AGV, vertelt welke acties worden uitgevoerd om het ecosysteem in de sloten weer in

balans te brengen. Zoals het afvangen van karpers (vorig jaar werden er ruim 1300 uit de veensloten gehaald). Ook het plaatsen van roosters helpt, maar niet afdoende omdat de karpers er langsheen woelen. Het is belangrijk om meer waterplanten in de sloten te krijgen. Niet alleen voor zuurstof in het water, maar ook omdat planten de oevers versterken en bijdragen aan een gezonde habitat voor macrofauna (kevers, larven van insecten, ongewervelde dieren).

Weidevogelbeheer

De Bovenkerkerpolder heeft een echte Weidevogelboulevard; de Middenweg. Om de weidevogelpopulatie te beschermen en te laten groeien, leveren de veehouders in het gebied, in nauwe samenwerking met de natuurvereniging(en) al veel inspanningen: uitgesteld maaien, nesten markeren, kruidenrijk grasland, hoger grondwaterstand en het plaatsen van vossenroosters ter bescherming van de broedende vogels en hun nesten. En dat heeft effect: dit jaar zijn er meer grutto's en Kieviten geteld dan vorig jaar. Maar de Weidevogelboulevard kan nog verder wordt versterkt door de kopeinden van alle percelen die aan de weg liggen in te richten voor weidevogels. Zo ontstaat een kilometerslange strook kruidenrijk grasland aan weerskanten, voor extensief beheer.

Netwerk uitbreiden en contact houden

De ochtend vloog voorbij; er is veel te zien en te bepraten. Iedereen is het erover eens dat het belangrijk is om elkaar en elkaars netwerk te leren kennen. En om 'het verhaal' helder te krijgen voor én over de toekomst van de polder; wat gebeurt er, waarom is het belangrijk dat de polder 'open' blijft en hoe kunnen we elkaar versterken? Er is al gehint op een volgende uitnodiging, op de boerderij van boer Bart, waar liefst zoveel mogelijk gemeenteraadsleden bij aanschuiven. Wordt vervolgd...

